

Előszó

HALÁSZ IVÁN

A migráció nagyon régi jelenség, amely tulajdonképpen egyidős az emberiséggel. Ez a vándorlás mindig két, egymást feltételező folyamatból állt össze, hiszen a bevándorlók először valahonnan kivándoroltak. A kivándorlás és a bevándorlás tehát régen is szorosan összefüggött, és ez most sincs másképp. Miután érzékeny folyamatokról van szó, amelyek államokat és civilizációkat képesek létrehozni, megváltoztatni vagy akár elsöpörni, ezért ezek a jelenségek a mindenkori politikai döntéshozók és a jogalkotók figyelmét sem kerülték el.

A migráció kezelésének és az azzal kapcsolatos szakpolitikáknak, illetve a jogi szabályozásnak sok dimenziója és feladata van. Legalább két nagy tematikus alcsoportot, illetve szakaszt lehet megkülönböztetni. Az egyik (elsődleges) a mozgás szabályozásával függ össze, a másik (másodlagos) pedig már a külföldiek beengedése (azaz letelepedése) után kezdődik, és az új jövevények gazdasági, társadalmi, illetve politikai integrációjára összpontosul.

Az integrációs politikák szerves részét képezik a tágran értelmezett migrációs politikáknak. Optimális esetben ezekre a politikákra ugyanannyi figyelem irányul, mint a mozgásszabályozásra, hiszen a demográfiai problémákkal küszködő országoknak ritkán adatik meg a jól képzett és jól integrálható külföldi munkavállalók személyében megnyilvánuló „migrációs áldás”. Ugyanakkor azzal a problémával is ritkán kell szembenéznük, mint a rosszul integrált és emiatt meglehetősen frusztrált migráns kisebbség által okozott „migrációs átok”. Az integrációs politikákra emiatt majdnem minden modern állam kiemelt figyelmet szentel. Ez egyrészt saját érdeke, másrészt a migránsok érdeke is.

Az utóbbi években Magyarország is hasonló – vagyis az integrációt elősegítő, aktívabb – úton indult el, amelyet azonban az utóbbi másfél évben kezd elhomályosítani a migrációs témákkal kapcsolatban kialakult közéleti hisztéria. Mindez annak ellenére történik, hogy a migrációval és a migránsok (különösen pedig a menekültek) integrációjával kapcsolatos témák kiemelten azok, amelyek egyszerre igénylik az emberiséget, a higgadtságot, a gyors reagálóképességet és a realitásérzékletet is.

Ezekből a megfontolásokból 2016. április 13-án a Nemzeti Közszerológati Egyetem is sor került egy tudományos tanácskozásra, amelynek előadói higgadtan és elfogultság nélkül megpróbálták összehasonlító perspektívába helyezni ezt a bonyolult kérdéskört. A *Migrációs és integrációs politikák az EU-ban és egyes nemzetállamokban* című konferencia megszervezésére két szervezeti egység vállalkozott – az Államtudományi és Közigazgatási Karon belül működő Alkotmányjogi Intézet és a Rendészettudományi Kar Bevándorlási és Állampolgársági Tanszéke. Mindkét szer-

vezeti egység oktatói már régóta együttműködnek a migrációs kurzusok oktatásában, és ezt most a tudományos együttműködés szintjére emelték.

A konferencia legfőbb célja a markáns tagállami integrációs politikák bemutatása, távlati célja pedig annak a lehetőségnek a megteremtése volt, hogy a hallgató vagy olvasó maga is összehasonlíthassa ezeket a politikákat, illetve integrációs modelleket. A konferencián ugyanakkor nemcsak az egyes uniós tagállami (brit, német és magyar) integrációs politikák kerültek terítékre, hanem az EU és Törökország perspektívája is. Sőt, az egyik előadás érdekes és tanulságos kirándulást tett Latin-Amerika világába. A konferencián továbbá olyan átfogó előadások is elhangzottak, amelyek a migrációs és integrációs politikák specifikus, egyben aktuális kérdéseivel foglalkoztak, mint a kísérő nélküli kiskorú migránsok kérdése vagy az idegengyűlölet mérhetőségének a problematikája.

A konferencia tematikája tehát meglehetősen szerteágazó volt, és ez igaz az *Acta Humana* most megjelenő számára is. A szervezők azonban éppen emiatt azt remélik, hogy az *Acta Humana* olvasói érdeklődéssel fogadják ezt a számot, és a folyóirat minden fogékony olvasója talál magának benne olyan művet, amely leköti a figyelmét vagy hasznosnak bizonyul az őt foglalkoztató kérdések továbbgondolása során.

2016. szeptember